

Immunitet och privilegier för Internationella brottmålsdomstolen

Sammanfattning

I detta ärende behandlar utskottet regeringens proposition 2003/04:171. I propositionen föreslås att riksdagen godkänner ett avtal om immunitet och privilegier för Internationella brottmålsdomstolen samt att riksdagen antar en ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

Utskottet tillstyrker i huvudsak propositionen, dock med en smärre justering i regeringens lagförslag.

Lagändringen föreslås träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Godkännande av avtal

Riksdagen godkänner det i bilaga 3 intagna avtalet om immunitet och privilegier för Internationella brottmålsdomstolen. Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:171 punkt 1.

2. Ändring i lagen om immunitet och privilegier i vissa fall

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall, dock med den ändringen att i punkt 66 ordet "säte" ersätts med ordet "förfaranden". Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2003/04:171 punkt 2.

Stockholm den 14 oktober 2004

På justitieutskottets vägnar

Johan Pehrson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Johan Pehrson (fp), Susanne Eberstein (s), Rolf Olsson (v), Margareta Sandgren (s), Beatrice Ask (m), Lennart Nilsson (s), Helena Frisk (s), Peter Althin (kd), Elisebeht Markström (s), Jeppe Johnsson (m), Yilmaz Kerimo (s), Torkild Strandberg (fp), Johan Linander (c), Göran Norlander (s), Cecilia Magnusson (m) och Joe Frans (s).

Utskottets överväganden

Den 1 juli 2002 trädde Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen (Romstadgan) i kraft. Därmed inrättades den första permanenta internationella brottmålsdomstolen. Domstolen utgör en permanent institution för lagföring av enskilda personer, vilka står anklagade för de grövsta brotten som angår hela det internationella samfundet. Dessa brott innefattar folkmord, brott mot mänskligheten, krigsförbrytelser samt, när väl en definition fastslagits, aggressionsbrott (prop. 2000/01:122, bet. 2000/01:JuU30, rskr. 2000/01:284). Romstadgan jämte en svensk översättning återfinns i ett särtryck, *bilaga 1*, till proposition 2000/01:122.

Eftersom domstolen är en självständig internationell institution omfattas den inte av befintliga överenskommelser om immunitet och privilegier för exempelvis FN-organ utan behöver egna motsvarande bestämmelser. Artikel 48 i Romstadgan ställer upp grundprinciperna för domstolens immunitet och privilegier. Bestämmelsen har införlivats med svensk rätt genom inkorporering i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall (prop. 2001/02:88, bet. 2001/02:JuU17, rskr. 2001/02:224).

Romstadgans artikel 48 uttrycker behov av en ytterligare överenskommelse för att utveckla innebörden och ge en mer detaljerad reglering av den generellt formulerade artikeln, framför allt för personal med lägre befattningar. Genom ett avtal som antogs av domstolens stadgeparts församling den 9 september 2002 har de grundläggande reglerna i artikel 48 kompletterats med ett separat och mer detaljerat avtal om domstolens immunitet och privilegier. Efter beslut av regeringen den 12 februari 2004 undertecknades avtalet den 19 februari 2004. Avtalstexten bifogas på engelska och i svensk översättning, *se bilagorna 3 och 4*.

Enligt artikel 48 i Romstadgan och artikel 3 i avtalet om immunitet och privilegier skall domstolen inom varje parts territorium åtnjuta den immunitet och de privilegier som är nödvändiga för att förverkliga domstolens syften. Avtalet om immunitet och privilegier för Internationella brottmålsdomstolen kan delas in i tre delar. Den första delen behandlar immunitet och privilegier relaterade till domstolen som sådan, artiklarna 2–12. Den andra delen behandlar immunitet och privilegier för personer med anknytning till domstolen, såsom domare, åklagare, registrator, personalen i åklagarkammaren och registratorskontoret, personal lokalt anställd av domstolen, försvarare, personer som biträder försvarare, vittnen, brottsoffer, sakkunniga och statspartsombud. Dessa artiklar behandlar i detalj vilken personkrets som omfattas av bestämmelserna och omfånget av deras respektive immunitet och privilegier, artiklarna 13–30. Avtalets sista del innehåller regler om tvistlösning och slutbestämmelser, artiklarna 31–39.

I propositionen framhålls att Sverige deltagit mycket aktivt i det arbete som ledde fram till att Internationella brottmålsdomstolen inrättades och nu börjar bli aktiv. Internationella brottmålsdomstolen innebär ett stort steg

framåt för att bl.a. förstärka folkrätten. Avtalet om immunitet och privilegier är nödvändigt för att domstolen skall kunna arbeta effektivt. Inte minst gäller detta brottsutredningar och annat arbete utanför Nederländerna, som ofta sker i farliga miljöer. Mot den bakgrunden anser regeringen att Sverige bör tillträda avtalet.

För att avtalets bestämmelser om immunitet och privilegier skall bli gällande inför svenska domstolar och myndigheter måste de införlivas i svensk rätt. Enligt 4 § lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall åtnjuter de organ och personer med anknytning till sådana organ som anges i bilagan till lagen immunitet och privilegier enligt vad som bestämts i stadga eller avtal som är i kraft i förhållande till Sverige. Denna bilaga föreslås kompletteras så att den omfattar immunitet och privilegier som följer av det aktuella avtalet. Regeringens lagförslag finns i *bilaga 2*.

Avtalet träder i kraft 30 dagar efter det att det tionde instrumentet för ratifikation, godtagande, godkännande eller anslutning deponerats hos FN:s generalsekreterare. Med hänsyn till att det nu inte säkert går att ange när avtalet träder i kraft föreslås att den aktuella lagändringen träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

Utskottet tillstyrker i huvudsak regeringens förslag. Internationella brottmålsdomstolen kan välja att förlägga sitt arbete utanför högkvarteret i Haag, Nederländerna, se artikel 3 i Romstadgan. För att avtalets regler om immunitet och privilegier för vittnen m.fl. skall kunna tillämpas även i sådana situationer anser utskottet att det bör göras en ändring i regeringens lagförslag. Ändringen framgår av utskottets förslag till riksdagsbeslut.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2003/04:171 Sveriges tillträde till avtalet om immunitet och privilegier för Internationella brottmålsdomstolen:

1. Riksdagen godkänner avtalet den 9 september 2002 om immunitet och privilegier för Internationella brottmålsdomstolen.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Härigenom föreskrivs att bilagan till lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall¹ skall ha följande lydelse.

Bilaga²

Immunitet och/eller privilegier gäller för följande	Tillämplig internationell överenskommelse
Internationella organ	Fysiska personer

Lydelse enligt prop. 2003/04:162

66 Internationella brottmålsdomstolen	<i>Domstolens ledamöter, åklagaren, biträdande åklagare, registratorn, biträdande registratorn, personalen i åklagarkammaren och registratorskontoret samt personer som på annat sätt medverkar i domstolen</i>	Romstadgan den 17 juli 1998 för Internationella brottmålsdomstolen
---------------------------------------	---	--

¹ Lagen omtryckt 1994:717.

² Senaste lydelse 2004:684.

Föreslagen lydelse

66	Internationella brottmåls-domstolen	<i>Domare, åklagare, biträdande åklagare, registrator, biträdande registrator, personal i åklagarens kansli och registratorskontoret, dessa personers familjemedlemmar, personal lokalt anställd av domstolen, försvarare, personer som biträder försvaret, vittnen, brottsoffer, sakkunniga, andra personer som kallas att närvara vid domstolens säte, ombud för stater och mellanstatliga organisationer som deltar i församlingens och dess underordnade organs möten samt ombud för stater som deltar i domstolens förfaranden</i>	Romstadgan den 17 juli 1998 för Internationella brottmålsdomstolen och avtalet den 9 september 2002 om immunitet och privilegier för Internationella brottmålsdomstolen
----	-------------------------------------	---	---

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

BILAGA 3

Avtalet

AGREEMENT ON THE PRIVILEGES AND IMMUNITIES OF THE INTERNATIONAL CRIMINAL COURT

The States Parties to the present Agreement,

Whereas the Rome Statute of the International Criminal Court adopted on 17 July 1998 by the United Nations Diplomatic Conference of Plenipotentiaries established the International Criminal Court with the power to exercise its jurisdiction over persons for the most serious crimes of international concern;

Whereas article 4 of the Rome Statute provides that the International Criminal Court shall have international legal personality and such legal capacity as may be necessary for the exercise of its functions and the fulfilment of its purposes;

Whereas article 48 of the Rome Statute provides that the International Criminal Court shall enjoy in the territory of each State Party to the Rome Statute such privileges and immunities as are necessary for the fulfilment of its purposes;

Have agreed as follows:

Article 1 Use of terms

For the purposes of the present Agreement:

(a) “The Statute” means the Rome Statute of the International Criminal Court adopted on 17 July 1998 by the United Nations Diplomatic Conference of Plenipotentiaries on the Establishment of an International Criminal Court;

(b) “The Court” means the International Criminal Court established by the Statute;

(c) “States Parties” means States Parties to the present Agreement;

(d) “Representatives of States Parties” means all delegates, deputy delegates, advisers, technical experts and secretaries of delegations;

(e) “Assembly” means the Assembly of States Parties to the Statute;

(f) “Judges” means the judges of the Court;

(g) “The Presidency” means the organ composed of the President and the First and Second Vice-Presidents of the Court;

(h) “Prosecutor” means the Prosecutor elected by the Assembly in accordance with article 42, paragraph 4, of the Statute;

(i) “Deputy Prosecutors” means the Deputy Prosecutors elected by the Assembly in accordance with article 42, paragraph 4, of the Statute;

(j) “Registrar” means the Registrar elected by the Court in accordance with article 43, paragraph 4, of the Statute;

(k) “Deputy Registrar” means the Deputy Registrar elected by the Court in accordance with article 43, paragraph 4, of the Statute;

(l) “Counsel” means defence counsel and the legal representatives of victims;

(m) “Secretary-General” means the Secretary-General of the United Nations;

(n) “Representatives of intergovernmental organizations” means the executive heads of intergovernmental organizations, including any official acting on his or her behalf;

(o) “Vienna Convention” means the Vienna Convention on Diplomatic Relations of 18 April 1961;

(p) “Rules of Procedure and Evidence” means the Rules of Procedure and Evidence adopted in accordance with article 51 of the Statute.

Article 2

Legal status and juridical personality of the Court

The Court shall have international legal personality and shall also have such legal capacity as may be necessary for the exercise of its functions and the fulfilment of its purposes. It shall, in particular, have the capacity to contract, to acquire and to dispose of immovable and movable property and to participate in legal proceedings.

Article 3

General provisions on privileges and immunities of the Court

The Court shall enjoy in the territory of each State Party such privileges and immunities as are necessary for the fulfilment of its purposes.

Article 4

Inviolability of the premises of the Court

The premises of the Court shall be inviolable.

Article 5
Flag, emblem and markings

The Court shall be entitled to display its flag, emblem and markings at its premises and on vehicles and other means of transportation used for official purposes.

Article 6
Immunity of the Court, its property, funds and assets

1. The Court, and its property, funds and assets, wherever located and by whomsoever held, shall be immune from every form of legal process, except insofar as in any particular case the Court has expressly waived its immunity. It is, however, understood that no waiver of immunity shall extend to any measure of execution.

2. The property, funds and assets of the Court, wherever located and by whomsoever held, shall be immune from search, seizure, requisition, confiscation, expropriation and any other form of interference, whether by executive, administrative, judicial or legislative action.

3. To the extent necessary to carry out the functions of the Court, the property, funds and assets of the Court, wherever located and by whomsoever held, shall be exempt from restrictions, regulations, controls or moratoria of any nature.

Article 7
Inviolability of archives and documents

The archives of the Court, and all papers and documents in whatever form, and materials being sent to or from the Court, held by the Court or belonging to it, wherever located and by whomsoever held, shall be inviolable. The termination or absence of such inviolability shall not affect protective measures that the Court may order pursuant to the Statute and the Rules of Procedure and Evidence with regard to documents and materials made available to or used by the Court.

Article 8
**Exemption from taxes, customs duties and
import or export restrictions**

1. The Court, its assets, income and other property and its operations and transactions shall be exempt from all direct taxes, which include, inter alia, income tax, capital tax and corporation tax, as well as direct taxes levied by local and provincial authorities. It is understood, however, that the Court shall not claim exemption from taxes which are, in fact, no more than charges for public utility services provided at a fixed rate according to the amount of services rendered and which can be specifically identified, described and itemized.

2. The Court shall be exempt from all customs duties, import turnover taxes and prohibitions and restrictions on imports and exports in respect of articles imported or exported by the Court for its official use and in respect of its publications.

3. Goods imported or purchased under such an exemption shall not be sold or otherwise disposed of in the territory of a State Party, except under conditions agreed with the competent authorities of that State Party.

Article 9 **Reimbursement of duties and/or taxes**

1. The Court shall not, as a general rule, claim exemption from duties and/or taxes which are included in the price of movable and immovable property and taxes paid for services rendered. Nevertheless, when the Court for its official use makes major purchases of property and goods or services on which identifiable duties and/or taxes are charged or are chargeable, States Parties shall make appropriate administrative arrangements for the exemption of such charges or reimbursement of the amount of duty and/or tax paid.

2. Goods purchased under such an exemption or reimbursement shall not be sold or otherwise disposed of, except in accordance with the conditions laid down by the State Party which granted the exemption or reimbursement. No exemption or reimbursement shall be accorded in respect of charges for public utility services provided to the Court.

Article 10 **Funds and freedom from currency restrictions**

1. Without being restricted by financial controls, regulations or financial moratoriums of any kind, while carrying out its activities:

(a) The Court may hold funds, currency of any kind or gold and operate accounts in any currency;

(b) The Court shall be free to transfer its funds, gold or its currency from one country to another or within any country and to convert any currency held by it into any other currency;

(c) The Court may receive, hold, negotiate, transfer, convert or otherwise deal with bonds and other financial securities;

(d) The Court shall enjoy treatment not less favourable than that accorded by the State Party concerned to any intergovernmental organization or diplomatic mission in respect of rates of exchange for its financial transactions.

2. In exercising its rights under paragraph 1, the Court shall pay due regard to any representations made by any State Party insofar as it is

considered that effect can be given to such representations without detriment to the interests of the Court.

Article 11

Facilities in respect of communications

1. The Court shall enjoy in the territory of each State Party for the purposes of its official communications and correspondence treatment not less favourable than that accorded by the State Party concerned to any intergovernmental organization or diplomatic mission in the matter of priorities, rates and taxes applicable to mail and the various forms of communication and correspondence.

2. No censorship shall be applied to the official communications or correspondence of the Court.

3. The Court may use all appropriate means of communication, including electronic means of communication, and shall have the right to use codes or cipher for its official communications and correspondence. The official communications and correspondence of the Court shall be inviolable.

4. The Court shall have the right to dispatch and receive correspondence and other materials or communications by courier or in sealed bags, which shall have the same privileges, immunities and facilities as diplomatic couriers and bags.

5. The Court shall have the right to operate radio and other telecommunication equipment on any frequencies allocated to it by the States Parties in accordance with their national procedures. The States Parties shall endeavour to allocate to the Court, to the extent possible, frequencies for which it has applied.

Article 12

Exercise of the functions of the Court outside its headquarters

In the event that the Court, pursuant to article 3, paragraph 3, of the Statute, considers it desirable to sit elsewhere than at its headquarters at The Hague in the Netherlands, the Court may conclude with the State concerned an arrangement concerning the provision of the appropriate facilities for the exercise of its functions.

Article 13

Representatives of States participating in the Assembly and its subsidiary organs and representatives of intergovernmental organizations

1. Representatives of States Parties to the Statute attending meetings of the Assembly and its subsidiary organs, representatives of other States that may be attending meetings of the Assembly and its subsidiary organs

as observers in accordance with article 112, paragraph 1, of the Statute, and representatives of States and of intergovernmental organizations invited to meetings of the Assembly and its subsidiary organs shall, while exercising their official functions and during their journey to and from the place of meeting, enjoy the following privileges and immunities:

(a) Immunity from personal arrest or detention;

(b) Immunity from legal process of every kind in respect of words spoken or written, and all acts performed by them in their official capacity; such immunity shall continue to be accorded notwithstanding that the persons concerned may have ceased to exercise their functions as representatives;

(c) Inviolability of all papers and documents in whatever form;

(d) The right to use codes or cipher, to receive papers and documents or correspondence by courier or in sealed bags and to receive and send electronic communications;

(e) Exemption from immigration restrictions, alien registration requirements and national service obligations in the State Party they are visiting or through which they are passing in the exercise of their functions;

(f) The same privileges in respect of currency and exchange facilities as are accorded to representatives of foreign Governments on temporary official missions;

(g) The same immunities and facilities in respect of their personal baggage as are accorded to diplomatic envoys under the Vienna Convention;

(h) The same protection and repatriation facilities as are accorded to diplomatic agents in time of international crisis under the Vienna Convention;

(i) Such other privileges, immunities and facilities not inconsistent with the foregoing as diplomatic agents enjoy, except that they shall have no right to claim exemption from customs duties on goods imported (otherwise as part of their personal baggage) or from excise duties or sales taxes.

2. Where the incidence of any form of taxation depends upon residence, periods during which the representatives described in paragraph 1 attending the meetings of the Assembly and its subsidiary organs are present in a State Party for the discharge of their duties shall not be considered as periods of residence.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this article are not applicable as between a representative and the authorities of the State Party of which he or she is a national or of the State Party or intergovernmental organization of which he or she is or has been a representative.

Article 14
Representatives of States participating in
the proceedings of the Court

Representatives of States participating in the proceedings of the Court shall, while exercising their official functions, and during their journey to and from the place of the proceedings, enjoy the privileges and immunities referred to in article 13.

Article 15
Judges, Prosecutor, Deputy Prosecutors and Registrar

1. The judges, the Prosecutor, the Deputy Prosecutors and the Registrar shall, when engaged on or with respect to the business of the Court, enjoy the same privileges and immunities as are accorded to heads of diplomatic missions and shall, after the expiry of their terms of office, continue to be accorded immunity from legal process of every kind in respect of words which had been spoken or written and acts which had been performed by them in their official capacity.

2. The judges, the Prosecutor, the Deputy Prosecutors and the Registrar and members of their families forming part of their households shall be accorded every facility for leaving the country where they may happen to be and for entering and leaving the country where the Court is sitting. On journeys in connection with the exercise of their functions, the judges, the Prosecutor, the Deputy Prosecutors and the Registrar shall in all States Parties through which they may have to pass enjoy all the privileges, immunities and facilities granted by States Parties to diplomatic agents in similar circumstances under the Vienna Convention.

3. If a judge, the Prosecutor, a Deputy Prosecutor or the Registrar, for the purpose of holding himself or herself at the disposal of the Court, resides in any State Party other than that of which he or she is a national or permanent resident, he or she shall, together with family members forming part of his or her household, be accorded diplomatic privileges, immunities and facilities during the period of residence.

4. The judges, the Prosecutor, the Deputy Prosecutors and the Registrar and members of their families forming part of their households shall be accorded the same repatriation facilities in time of international crisis as are accorded to diplomatic agents under the Vienna Convention.

5. Paragraphs 1 to 4 of this article shall apply to judges of the Court even after their term of office has expired if they continue to exercise their functions in accordance with article 36, paragraph 10, of the Statute.

6. The salaries, emoluments and allowances paid to the judges, the Prosecutor, the Deputy Prosecutors and the Registrar by the Court shall be exempt from taxation. Where the incidence of any form of taxation depends upon residence, periods during which the judges, the Prosecutor, the Deputy Prosecutors and the Registrar are present in a State Party for the discharge of their functions shall not be considered as periods of residence for purposes of taxation. States Parties may take these salaries, emoluments and allowances into account for the purpose of assessing the amount of taxes to be applied to income from other sources.

7. States Parties shall not be obliged to exempt from income tax pensions or annuities paid to former judges, Prosecutors and Registrars and their dependants.

Article 16
Deputy Registrar, staff of the Office of the Prosecutor
and
staff of the Registry

1. The Deputy Registrar, the staff of the Office of the Prosecutor and the staff of the Registry shall enjoy such privileges, immunities and facilities as are necessary for the independent performance of their functions. They shall be accorded:

(a) Immunity from personal arrest or detention and from seizure of their personal baggage;

(b) Immunity from legal process of every kind in respect of words spoken or written and all acts performed by them in their official capacity, which immunity shall continue to be accorded even after termination of their employment with the Court;

(c) Inviolability for all official papers and documents in whatever form and materials;

(d) Exemption from taxation on the salaries, emoluments and allowances paid to them by the Court. States Parties may take these salaries, emoluments and allowances into account for the purpose of assessing the amount of taxes to be applied to income from other sources;

(e) Exemption from national service obligations;

(f) Together with members of their families forming part of their household, exemption from immigration restrictions or alien registration;

(g) Exemption from inspection of personal baggage, unless there are serious grounds for believing that the baggage contains articles the import or export of which is prohibited by the law or controlled by the quarantine regulations of the State Party concerned; an inspection in such a case shall be conducted in the presence of the official concerned;

(h) The same privileges in respect of currency and exchange facilities as are accorded to the officials of comparable rank of diplomatic missions established in the State Party concerned;

(i) Together with members of their families forming part of their household, the same repatriation facilities in time of international crisis as are accorded to diplomatic agents under the Vienna Convention;

(j) The right to import free of duties and taxes, except payments for services, their furniture and effects at the time of first taking up post in the State Party in question and to re-export their furniture and effects free of duties and taxes to their country of permanent residence.

2. States Parties shall not be obliged to exempt from income tax pensions or annuities paid to former Deputy Registrars, members of the staff of the Office of the Prosecutor, members of the staff of the Registry and their dependants.

Article 17
Personnel recruited locally and not otherwise covered by the present Agreement

Personnel recruited by the Court locally and not otherwise covered by the present Agreement shall be accorded immunity from legal process in respect of words spoken or written and all acts performed by them in their official capacity for the Court. Such immunity shall continue to be accorded after termination of employment with the Court for activities carried out on behalf of the Court. During their employment, they shall also be accorded such other facilities as may be necessary for the independent exercise of their functions for the Court.

Article 18
Counsel and persons assisting defence counsel

1. Counsel shall enjoy the following privileges, immunities and facilities to the extent necessary for the independent performance of his or her functions, including the time spent on journeys, in connection with the performance of his or her functions and subject to production of the certificate referred to in paragraph 2 of this article:

(a) Immunity from personal arrest or detention and from seizure of his or her personal baggage;

(b) Immunity from legal process of every kind in respect of words spoken or written and all acts performed by him or her in official capacity, which immunity shall continue to be accorded even after he or she has ceased to exercise his or her functions;

(c) Inviolability of papers and documents in whatever form and materials relating to the exercise of his or her functions;

(d) For the purposes of communications in pursuance of his or her functions as counsel, the right to receive and send papers and documents in whatever form;

(e) Exemption from immigration restrictions or alien registration;

(f) Exemption from inspection of personal baggage, unless there are serious grounds for believing that the baggage contains articles the import or export of which is prohibited by law or controlled by the quarantine regulations of the State Party concerned; an inspection in such a case shall be conducted in the presence of the counsel concerned;

(g) The same privileges in respect of currency and exchange facilities as are accorded to representatives of foreign Governments on temporary official missions;

(h) The same repatriation facilities in time of international crisis as are accorded to diplomatic agents under the Vienna Convention.

2. Upon appointment of counsel in accordance with the Statute, the Rules of Procedure and Evidence and the Regulations of the Court, counsel shall be provided with a certificate under the signature of the Registrar for the period required for the exercise of his or her functions. Such certificate shall be withdrawn if the power or mandate is terminated before the expiry of the certificate.

3. Where the incidence of any form of taxation depends upon residence, periods during which counsel is present in a State Party for the discharge of his or her functions shall not be considered as periods of residence.

4. The provisions of this article shall apply mutates mutandis to persons assisting defence counsel in accordance with rule 22 of the Rules of Procedure and Evidence.

Article 19 Witnesses

1. Witnesses shall enjoy the following privileges, immunities and facilities to the extent necessary for their appearance before the Court for purposes of giving evidence, including the time spent on journeys in connection with their appearance before the Court, subject to the production of the document referred to in paragraph 2 of this article:

(a) Immunity from personal arrest or detention;

(b) Without prejudice to subparagraph (d) below, immunity from seizure of their personal baggage unless there are serious grounds for believing that the baggage contains articles the import or export of which is prohibited by law or controlled by the quarantine regulations of the State Party concerned;

(c) Immunity from legal process of every kind in respect of words spoken or written and all acts performed by them in the course of their testimony, which immunity shall continue to be accorded even after their appearance and testimony before the Court;

(d) Inviolability of papers and documents in whatever form and materials relating to their testimony;

(e) For purposes of their communications with the Court and counsel in connection with their testimony, the right to receive and send papers and documents in whatever form;

(f) Exemption from immigration restrictions or alien registration when they travel for purposes of their testimony;

(g) The same repatriation facilities in time of international crisis as are accorded to diplomatic agents under the Vienna Convention.

2. Witnesses who enjoy the privileges, immunities and facilities referred to in paragraph 1 of this article shall be provided by the Court with a document certifying that their appearance is required by the Court and specifying a time period during which such appearance is necessary.

Article 20

Victims

1. Victims participating in the proceedings in accordance with rules 89 to 91 of the Rules of Procedure and Evidence shall enjoy the following privileges, immunities and facilities to the extent necessary for their appearance before the Court, including the time spent on journeys in connection with their appearance before the Court, subject to the production of the document referred to in paragraph 2 of this article:

(a) Immunity from personal arrest or detention;

(b) Immunity from seizure of their personal baggage unless there are serious grounds for believing that the baggage contains articles the import or export of which is prohibited by law or controlled by the quarantine regulations of the State Party concerned;

(c) Immunity from legal process of every kind in respect of words spoken or written and all acts performed by them in the course of their appearance before the Court, which immunity shall continue to be accorded even after their appearance before the Court;

(d) Exemption from immigration restrictions or alien registration when they travel to and from the Court for purposes of their appearance.

2. Victims participating in the proceedings in accordance with rules 89 to 91 of the Rules of Procedure and Evidence who enjoy the privileges, immunities and facilities referred to in paragraph 1 of this article shall be

provided by the Court with a document certifying their participation in the proceedings of the Court and specifying a time period for that participation.

Article 21 **Experts**

1. Experts performing functions for the Court shall be accorded the following privileges, immunities and facilities to the extent necessary for the independent exercise of their functions, including the time spent on journeys in connection with their functions, subject to production of the document referred to in paragraph 2 of this article:

(a) Immunity from personal arrest or detention and from seizure of their personal baggage;

(b) Immunity from legal process of every kind in respect of words spoken or written and all acts performed by them in the course of the performance of their functions for the Court, which immunity shall continue to be accorded even after the termination of their functions;

(c) Inviolability of papers and documents in whatever form and materials relating to their functions for the Court;

(d) For the purposes of their communications with the Court, the right to receive and send papers and documents in whatever form and materials relating to their functions for the Court by courier or in sealed bags;

(e) Exemption from inspection of personal baggage, unless there are serious grounds for believing that the baggage contains articles the import or export of which is prohibited by law or controlled by the quarantine regulations of the State Party concerned; an inspection in such a case shall be conducted in the presence of the expert concerned;

(f) The same privileges in respect of currency and exchange facilities as are accorded to representatives of foreign Governments on temporary official missions;

(g) The same repatriation facilities in time of international crisis as are accorded to diplomatic agents under the Vienna Convention;

(h) Exemption from immigration restrictions or alien registration in relation to their functions as specified in the document referred to in paragraph 2 of this article.

2. Experts who enjoy the privileges, immunities and facilities referred to in paragraph 1 of this article shall be provided by the Court with a document certifying that they are performing functions for the Court and specifying a time period for which their functions will last.

Article 22
Other persons required to be present
at the seat of the Court

1. Other persons required to be present at the seat of the Court shall, to the extent necessary for their presence at the seat of the Court, including the time spent on journeys in connection with their presence, be accorded the privileges, immunities and facilities provided for in article 20, paragraph 1, subparagraphs (a) to (d), of the present Agreement, subject to production of the document referred to in paragraph 2 of this article.

2. Other persons required to be present at the seat of the Court shall be provided by the Court with a document certifying that their presence is required at the seat of the Court and specifying a time period during which such presence is necessary.

Article 23
Nationals and permanent residents

At the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession, any State may declare that:

(a) Without prejudice to paragraph 6 of article 15 and paragraph 1 (d) of article 16, a person referred to in articles 15, 16, 18, 19 and 21 shall, in the territory of the State Party of which he or she is a national or permanent resident, enjoy only the following privileges and immunities to the extent necessary for the independent performance of his or her functions or his or her appearance or testimony before the Court:

- (i) Immunity from personal arrest and detention;
- (ii) Immunity from legal process of every kind in respect of words spoken or written and all acts performed by that person in the performance of his or her functions for the Court or in the course of his or her appearance or testimony, which immunity shall continue to be accorded even after the person has ceased to exercise his or her functions for the Court or his or her appearance or testimony before it;
- (iii) Inviolability of papers and documents in whatever form and materials relating to the exercise of his or her functions for the Court or his or her appearance or testimony before it;
- (iv) For the purposes of their communications with the Court and for a person referred to in article 19, with his or her counsel in connection with his or her testimony, the right to receive and send papers in whatever form.

(b) A person referred to in articles 20 and 22 shall, in the territory of the State Party of which he or she is a national or permanent resident,

enjoy only the following privileges and immunities to the extent necessary for his or her appearance before the Court:

- (i) Immunity from personal arrest and detention;
- (ii) Immunity from legal process in respect of words spoken or written and all acts performed by that person in the course of his or her appearance before the Court, which immunity shall continue to be accorded even after his or her appearance before the Court.

Article 24

Cooperation with the authorities of States Parties

1. The Court shall cooperate at all times with the appropriate authorities of States Parties to facilitate the enforcement of their laws and to prevent the occurrence of any abuse in connection with the privileges, immunities and facilities referred to in the present Agreement.

2. Without prejudice to their privileges and immunities, it is the duty of all persons enjoying privileges and immunities under the present Agreement to respect the laws and regulations of the State Party in whose territory they may be on the business of the Court or through whose territory they may pass on such business. They also have a duty not to interfere in the internal affairs of that State.

Article 25

Waiver of privileges and immunities provided for in articles 13 and 14

Privileges and immunities provided for in articles 13 and 14 of the present Agreement are accorded to the representatives of States and intergovernmental organizations not for the personal benefit of the individuals themselves, but in order to safeguard the independent exercise of their functions in connection with the work of the Assembly, its subsidiary organs and the Court. Consequently, States Parties not only have the right but are under a duty to waive the privileges and immunities of their representatives in any case where, in the opinion of those States, they would impede the course of justice and can be waived without prejudice to the purpose for which the privileges and immunities are accorded. States not party to the present Agreement and intergovernmental organizations are granted the privileges and immunities provided for in articles 13 and 14 of the present Agreement on the understanding that they undertake the same duty regarding waiver.

Article 26

Waiver of privileges and immunities provided for in articles 15 to 22

1. The privileges and immunities provided for in articles 15 to 22 of the present Agreement are granted in the interests of the good

administration of justice and not for the personal benefit of the individuals themselves. Such privileges and immunities may be waived in accordance with article 48, paragraph 5, of the Statute and the provisions of this article and there is a duty to do so in any particular case where they would impede the course of justice and can be waived without prejudice to the purpose for which they are accorded.

2. The privileges and immunities may be waived:

(a) In the case of a judge or the Prosecutor, by an absolute majority of the judges;

(b) In the case of the Registrar, by the Presidency;

(c) In the case of the Deputy Prosecutors and the staff of the Office of the Prosecutor, by the Prosecutor;

(d) In the case of the Deputy Registrar and the staff of the Registry, by the Registrar;

(e) In the case of personnel referred to in article 17, by the head of the organ of the Court employing such personnel;

(f) In the case of counsel and persons assisting defence counsel, by the Presidency;

(g) In the case of witnesses and victims, by the Presidency;

(h) In the case of experts, by the head of the organ of the Court appointing the expert;

(i) In the case of other persons required to be present at the seat of the Court, by the Presidency.

Article 27 **Social security**

From the date on which the Court establishes a social security scheme, the persons referred to in articles 15, 16 and 17 shall, with respect to services rendered for the Court, be exempt from all compulsory contributions to national social security schemes.

Article 28 **Notification**

The Registrar shall communicate periodically to all States Parties the categories and names of the judges, the Prosecutor, the Deputy Prosecutors, the Registrar, the Deputy Registrar, the staff of the Office of the Prosecutor, the staff of the Registry and counsel to whom the provisions of the present Agreement apply. The Registrar shall also

communicate to all States Parties information on any change in the status of these persons.

Article 29 **Laissez-passer**

The States Parties shall recognize and accept the United Nations laissez-passer or the travel document issued by the Court to the judges, the Prosecutor, the Deputy Prosecutors, the Registrar, the Deputy Registrar, the staff of the Office of the Prosecutor and the staff of the Registry as valid travel documents.

Article 30 **Visas**

Applications for visas or entry/exit permits, where required, from all persons who are holders of the United Nations laissez-passer or of the travel document issued by the Court, and also from persons referred to in articles 18 to 22 of the present Agreement who have a certificate issued by the Court confirming that they are travelling on the business of the Court, shall be dealt with by the States Parties as speedily as possible and granted free of charge.

Article 31 **Settlement of disputes with third parties**

The Court shall, without prejudice to the powers and responsibilities of the Assembly under the Statute, make provisions for appropriate modes of settlement of:

- (a) Disputes arising out of contracts and other disputes of a private law character to which the Court is a party;
- (b) Disputes involving any person referred to in the present Agreement who, by reason of his or her official position or function in connection with the Court, enjoys immunity, if such immunity has not been waived.

Article 32 **Settlement of differences on the interpretation or application of the present Agreement**

1. All differences arising out of the interpretation or application of the present Agreement between two or more States Parties or between the Court and a State Party shall be settled by consultation, negotiation or other agreed mode of settlement.

2. If the difference is not settled in accordance with paragraph 1 of this article within three months following a written request by one of the parties to the difference, it shall, at the request of either party, be referred to an arbitral tribunal according to the procedure set forth in paragraphs 3 to 6 of this article.

3. The arbitral tribunal shall be composed of three members: one to be chosen by each party to the difference and the third, who shall be the chairman of the tribunal, to be chosen by the other two members. If either party has failed to make its appointment of a member of the tribunal within two months of the appointment of a member by the other party, that other party may invite the President of the International Court of Justice to make such appointment. Should the first two members fail to agree upon the appointment of the chairman of the tribunal within two months following their appointment, either party may invite the President of the International Court of Justice to choose the chairman.

4. Unless the parties to the difference otherwise agree, the arbitral tribunal shall determine its own procedure and the expenses shall be borne by the parties as assessed by the tribunal.

5. The arbitral tribunal, which shall decide by a majority of votes, shall reach a decision on the difference on the basis of the provisions of the present Agreement and the applicable rules of international law. The decision of the arbitral tribunal shall be final and binding on the parties to the difference.

6. The decision of the arbitral tribunal shall be communicated to the parties to the difference, to the Registrar and to the Secretary-General.

Article 33 **Applicability of the present Agreement**

The present Agreement is without prejudice to relevant rules of international law, including international humanitarian law.

Article 34 **Signature, ratification, acceptance, approval or accession**

1. The present Agreement shall be open for signature by all States from 10 September 2002 until 30 June 2004 at United Nations Headquarters in New York.

2. The present Agreement is subject to ratification, acceptance or approval by-signatory States. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary-General.

3. The present Agreement shall remain open for accession by all States. The instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General.

Article 35

Entry into force

1. The present Agreement shall enter into force thirty days after the date of deposit with the Secretary-General of the tenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For each State ratifying, accepting, approving or acceding to the present Agreement after the deposit of the tenth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Agreement shall enter into force on the thirtieth day following the deposit with the Secretary-General of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 36

Amendments

1. Any State Party may, by written communication addressed to the Secretariat of the Assembly, propose amendments to the present Agreement. The Secretariat shall circulate such communication to all States Parties and the Bureau of the Assembly with a request that States Parties notify the Secretariat whether they favour a Review Conference of States Parties to discuss the proposal.

2. If, within three months from the date of circulation by the Secretariat of the Assembly, a majority of States Parties notify the Secretariat that they favour a Review Conference, the Secretariat shall inform the Bureau of the Assembly with a view to convening such a Conference in connection with the next regular or special session of the Assembly.

3. The adoption of an amendment on which consensus cannot be reached shall require a two-thirds majority of States Parties present and voting, provided that a majority of States Parties is present.

4. The Bureau of the Assembly shall immediately notify the Secretary-General of any amendment that has been adopted by the States Parties at a Review Conference. The Secretary-General shall circulate to all States Parties and signatory States any amendment adopted at a Review Conference.

5. An amendment shall enter into force for States Parties which have ratified or accepted the amendment sixty days after two thirds of the States which were Parties at the date of adoption of the amendment have deposited instruments of ratification or acceptance with the Secretary-General.

6. For each State Party ratifying or accepting an amendment after the deposit of the required number of instruments of ratification or acceptance, the amendment shall enter into force on the sixtieth day following the deposit of its instrument of ratification or acceptance.

7. A State which becomes a Party to the present Agreement after the entry into force of an amendment in accordance with paragraph 5 shall, failing an expression of different intention by that State:

(a) Be considered a Party to the present Agreement as so amended; and

(b) Be considered a Party to the unamended Agreement in relation to any State Party not bound by the amendment.

Article 37 Denunciation

1. A State Party may, by written notification addressed to the Secretary-General, denounce the present Agreement. The denunciation shall take effect one year after the date of receipt of the notification, unless the notification specifies a later date.

2. The denunciation shall not in any way affect the duty of any State Party to fulfil any obligation embodied in the present Agreement to which it would be subject under international law independently of the present Agreement.

Article 38 Depositary

The Secretary-General shall be the depositary of the present Agreement.

Article 39 Authentic texts

The original of the present Agreement, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General.

IN WITNESS THEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto, have signed the present Agreement.

BILAGA 4**Avtalet (svensk översättning)**

**AVTAL OM IMMUNITET OCH PRIVILEGIER
FÖR
INTERNATIONELLA BROTTMÅLSDOMSTOLEN**

De stater som är parter i detta avtal,

med hänsyn till att Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen, som antogs den 17 juli 1998 av Förenta nationernas diplomatkonferens för fullmäktige, inrättade Internationella brottmålsdomstolen med rätt att utöva sin jurisdiktion över enskilda personer för de mest allvarliga brotten som är internationella angelägenheter,

med hänsyn till att artikel 4 i Romstadgan stadgar att Internationella brottmålsdomstolen skall ha internationell rättskapacitet och den rättshandlingsförmåga som är nödvändig för att fullgöra sina uppgifter och uppfylla sina ändamål,

med hänsyn till att artikel 48 i Romstadgan stadgar att Internationella brottmålsdomstolen inom varje stadgeparts territorium skall åtnjuta den immunitet och de privilegier som är nödvändiga för att förverkliga domstolens syften,

har kommit överens om följande.

**Artikel I
Definitioner**

I detta avtal avses med

a) *stadgan*: stadgan för Internationella brottmålsdomstolen, som antogs den 17 juli 1998 av Förenta nationernas diplomatkonferens för fullmäktige, om upprättande av en internationell brottmålsdomstol.

b) *domstolen*: Internationella brottmålsdomstolen inrättad genom stadgan.

c) *avtalsstat*: stat som är part i detta avtal.

d) *ombud för avtalsstat*: delegater, ställföreträdande delegater, rådgivare, sakkunniga och sekreterare i delegationer.

e) *församlingen*: församlingen av parterna i stadgan.

f) *domare*: domstolens domare.

g) *presidiet*: det organ som består av domstolens president och första och andre vicepresidenten.

h) *åklagare*: den åklagare som har valts av församlingen i enlighet med artikel 42.4 i stadgan.

i) *biträdande åklagare*: de biträdande åklagare som har valts av församlingen i enlighet med artikel 42.4 i stadgan.

j) *registratorn*: den registrator som har valts av domstolen i enlighet med artikel 43.4 i stadgan.

k) *biträdande registrator*: den biträdande registrator som har valts av domstolen i enlighet med artikel 43.4 i stadgan.

l) *försvar*: försvarare samt rättsliga ombud för brottsoffer.

m) *generalsekreteraren*: Förenta nationernas generalsekreterare.

n) *ombud för mellanstatlig organisation*: verkställande chefer för mellanstatliga organisationer, däribland funktionärer som handlar för dem.

o) *Wienkonventionen*: Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser av den 18 april 1961.

p) *bevis- och förfaranderegler*: de bevis- och förfaranderegler som antagits i enlighet med artikel 51 i stadgan.

Artikel 2

Domstolens rättsliga ställning och juridiska personlighet

Domstolen skall ha internationell rättskapacitet och ha den rättshandlingsförmåga som är nödvändig för att fullgöra sina uppgifter och uppfylla sina ändamål. Domstolen skall särskilt ha behörighet att träffa avtal, att anskaffa och avyttra fast och lös egendom samt att uppträda i rätten.

Artikel 3

Allmänna bestämmelser om domstolens immunitet och privilegier

Domstolen skall inom varje avtalsstats territorium åtnjuta den immunitet och de privilegier som är nödvändiga för att förverkliga domstolens syften.

Artikel 4

Okränkbarhet för domstolens lokaler

Domstolens lokaler skall vara okränkbara.

Artikel 5

Flagga, emblem och kännetecken

Domstolen skall ha rätt att föra egen flagga och ha egna emblem och kännetecken i sina lokaler och på fordon och andra transportmedel i officiellt bruk.

Artikel 6

Immunitet för domstolen och dess egendom, fonder och tillgångar

1. Domstolen och dess egendom, fonder och tillgångar skall, var de än finns och vem som än innehar dem, vara immuna mot alla former av rättsliga förfaranden, utom i den mån domstolen i ett särskilt fall uttryckligen har hävt sin immunitet. Hävande av immuniteten skall emellertid inte omfatta några exekutiva åtgärder.

2. Domstolens egendom, fonder och tillgångar skall, var de än finns och vem som än innehar dem, vara immuna mot genomsökning, beslag, rekvisition, konfiskering, expropriation och varje annan form av tvångsåtgärd av exekutiv, administrativ, judiciell eller lagstiftningsmässig natur.

3. I den utsträckning så behövs för att domstolen skall kunna fullgöra sina uppgifter, skall dess egendom, fonder och tillgångar, var de än finns och vem som än innehar dem, vara undantagna från alla slags restriktioner, regleringar, kontroller och moratorier.

Artikel 7

Okränkbarhet för arkiv och handlingar

Domstolens arkiv och alla papper och handlingar i vilken form som helst samt material som sänds till eller från domstolen, som domstolen innehar eller som tillhör den skall vara okränkbara var de än finns och vem som än innehar dem. Hävande av eller frånvaro av sådan okränkbarhet skall inte inverka på de skyddsåtgärder som domstolen kan besluta om i enlighet med stadgan och bevis- och förfarandereglerna med avseende på dokument och material som har tillställts domstolen eller används av den.

Artikel 8

Befrielse från skatter och tullavgifter samt import- och exportrestriktioner

1. Domstolen, dess tillgångar, intäkter och övriga egendom samt dess verksamhet och transaktioner skall vara befriade från alla direkta skatter, inbegripet bland annat inkomstskatt, skatt på kapital, bolagsskatt samt direkta skatter som uttas av lokala och regionala myndigheter. Domstolen skall dock inte göra anspråk på befrielse från skatter som egentligen endast utgör vederlag för allmännyttiga tjänster som tillhandahålls i fasta priser i förhållande till mängden av den tjänst som lämnats och som särskilt kan identifieras, beskrivas och specificeras.

2. Domstolen skall vara befriad från alla tullavgifter, importskatter samt förbud och restriktioner avseende import och export med avseende på föremål som införs eller utförs av domstolen för dess tjänstebbruk eller med avseende på dess publikationer.

3. Varor som införs eller förvärvas med sådan befrielse får inte säljas eller på annat sätt avyttras inom en avtalsstats territorium annat än i enlighet med de villkor som överenskommits med de behöriga myndigheterna i avtalsstaten i fråga.

Artikel 9

Restitution av avgifter och skatter

1. Domstolen skall som huvudregel inte göra anspråk på befrielse från avgifter eller skatter som är inräknade i priset på lös och fast egendom eller skatter som betalas för utförda tjänster. När domstolen för sitt tjänstebruk anskaffar egendom och varor eller tjänster i större omfattning för vilka det uttas eller kan uttas identifierbara avgifter eller skatter, skall avtalsstaterna emellertid vidta lämpliga administrativa åtgärder för att bevilja befrielse från sådana pålagor eller verkställa restitution av erlagda avgifter eller skatter.

2. Varor som anskaffats med sådan befrielse eller rätt till restitution får inte säljas eller på annat sätt avyttras annat än i enlighet med de villkor som bestäms av den avtalsstat som har medgivit befrielsen eller rätten till restitution. Befrielse eller rätt till restitution skall inte gälla avgifter för allmännyttiga tjänster som tillhandahållits domstolen.

Artikel 10

Fonder och befrielse från valutarestriktioner

1. Utan begränsning av finansiella kontroller, regleringar eller finansiella moratorier av något slag, skall domstolen för tjänstebruk

a) ha rätt att inneha fonder, alla slags valutor och guld samt att använda konton i alla valutor,

b) ha rätt att överföra sina fonder, sitt guldinnehav och sina valutor från ett land till ett annat och inom varje land samt att konvertera alla valutor som den innehar till vilken annan valuta som helst,

c) ha rätt att ta emot, inneha, sälja, överföra, konvertera och på annat sätt hantera obligationer och andra finansiella instrument,

d) åtnjuta en behandling som inte är mindre förmånlig än den som den berörda avtalsstaten beviljar mellanstatliga organisationer eller diplomatiska beskickningar med avseende på växelkurser för sina finansiella transaktioner.

2. Vid åtnjutandet av sina rättigheter enligt punkt 1 skall domstolen på vederbörligt sätt beakta framställningar från en avtalsstat i den utsträckning det anses att dessa kan tillgodoses utan att intrång sker på domstolens intressen.

Artikel 11

Lättnader för kommunikation

1. Domstolen skall för sin officiella kommunikation och korrespondens inom varje avtalsstats territorium åtnjuta minst lika förmånlig behandling som staten i fråga beviljar mellanstatliga organisationer eller diplomatiska beskickningar i fråga om prioritet, taxor och skatter för postbefordran och olika former av kommunikation och korrespondens.

2. Domstolens officiella kommunikation och korrespondens skall inte beläggas med censur.

3. Domstolen skall ha rätt att använda alla lämpliga kommunikationsmedel, innefattande elektroniska kommunikationsmedel, samt kod eller krypto för sin officiella kommunikation och korrespondens. Domstolens officiella kommunikation och korrespondens skall vara okränkbara.

4. Domstolen skall ha rätt att sända och ta emot korrespondens och annan materiel samt meddelanden med kurir eller i förseglade försändelser för vilka samma privilegier, immuniteter och lättnader skall gälla som för diplomatiska kurirer och försändelser.

5. Domstolen skall ha rätt att använda radio och annan telekommunikationsutrustning på alla frekvenser som den har fått sig anvisade av avtalsstaterna i enlighet med deras nationella förfaranden. Avtalsstaterna skall sträva efter att så långt som möjligt tilldela domstolen de frekvenser den har ansökt om.

Artikel 12

När domstolen fullgör sina uppgifter på annan ort än i högkvarteret

När domstolen enligt artikel 3.3 i stadgan anser det vara önskvärt att sammanträda på annan ort än i högkvarteret i Haag i Nederländerna, får den med berörda stater avtala om villkor för tillhandahållandet av de resurser den behöver för att kunna fullgöra sina uppgifter.

Artikel 13

Ombud för stater som deltar i församlingen och dess underorgan samt ombud för mellanstatliga organisationer

1. Ombud för stadgепarter som deltar i möten i församlingen och dess underorgan, ombud för andra stater som deltar i möten i församlingen och dess underorgan som observatörer i enlighet med artikel 112.1 i stadgan samt ombud för stater och mellanstatliga organisationer som har inbjudits att delta i möten i församlingen och dess underorgan skall, vid utövandet av sina officiella funktioner och under resan till och från mötesplatsen, åtnjuta följande privilegier och immuniteter:

- a) immunitet mot anhållande och annat frihetsberövande till sin person,
- b) immunitet mot alla former av rättsliga förfaranden med avseende på muntliga och skriftliga uttalanden de gjort och alla åtgärder de vidtagit i tjänsten; immuniteten skall bestå även sedan de har upphört att fullgöra sina uppdrag som ombud,
- c) okränkbarhet för alla papper och handlingar oavsett form,
- d) rätt att använda kod eller krypto, ta emot papper och handlingar eller korrespondens genom kurir eller i slutna försändelser samt ta emot och sända elektronisk kommunikation,
- e) befrielse från invandringsrestriktioner, registrering av utlänningar och nationell tjänsteplikt i de avtalsstater de besöker eller genom vilka de passerar i tjänsten,
- f) samma privilegier med avseende på lättnader i fråga om valuta och växling som beviljas ombud för utländska regeringar på tillfälliga officiella uppdrag,
- g) samma immuniteter och lättnader med avseende på sitt personliga resgods som beviljas diplomatiska sändebud enligt Wienkonventionen,
- h) samma skydd och möjligheter till repariering vid en internationell krisituation som tillförsäkras diplomatiska företrädare enligt Wienkonventionen,
- i) sådana andra privilegier, immuniteter och lättnader som inte är oförenliga med det ovannämnda som tillförsäkras diplomatiska företrädare, utom att de inte skall ha rätt att begära befrielse från tullar på varor som importerats (annat än som del av deras personliga resgods) eller från acciser eller varuskatter.

2. Om någon form av beskattning grundas på hemvist, skall den tid under vilken sådana ombud som avses i punkt 1 som deltar i möten i församlingen eller dess underorgan vistas i en avtalsstat i tjänsten inte anses vara bosättningsperioder.

3. Bestämmelserna i punkterna 1 och 2 i denna artikel gäller inte mellan ett ombud och myndigheterna i den avtalsstat där han eller hon är medborgare eller i den avtalsstat eller mellanstatliga organisation för vilken han eller hon är eller har varit ombud.

Artikel 14 **Ombud för stater som deltar i domstolens förfaranden**

Ombud för stater som deltar i domstolens förfaranden skall vid utövandet av sina officiella funktioner och under resan till och från platsen för förfarandet åtnjuta den immunitet och de privilegier som avses i artikel 13.

Artikel 15

Domarna, åklagaren, de biträdande åklagarna och registratorn

1. Domarna, åklagaren, de biträdande åklagarna och registratorn skall, när de tjänstgör för domstolen eller på dess vägnar, åtnjuta samma privilegier och immuniteter som beskicksningschefer och skall, när deras ämbets tid har upphört, fortsätta att åtnjuta immunitet mot alla former av rättsliga förfaranden med avseende på muntliga och skriftliga uttalanden de gjort och alla åtgärder de vidtagit i tjänsten.

2. Domarna, åklagaren, de biträdande åklagarna och registratorn samt de familjemedlemmar som tillhör deras hushåll skall beviljas alla lättnader för att lämna vilket land som helst där de befinner sig och för att resa in i och lämna det land där domstolen sammanträder. På resa i samband med fullgörandet av sina uppgifter skall domarna, åklagaren, de biträdande åklagarna och registratorn i alla avtalsstater genom vilka de måste passera åtnjuta de privilegier, immuniteter och förmåner som avtalsstaterna beviljar diplomatiska företrädare i liknande förhållanden enligt Wienkonventionen.

3. Om en domare, åklagaren, en biträdande åklagare eller registratorn i syfte att stå till domstolens förfogande är bosatt i en annan avtalsstat än den avtalsstat där han eller hon är medborgare eller fast bosatt, skall han eller hon tillsammans med familjemedlemmar som tillhör hushållet åtnjuta diplomatiska privilegier, immuniteter och lättnader under den tid han eller hon uppehåller sig där.

4. Domarna, åklagaren, de biträdande åklagarna och registratorn samt de familjemedlemmar som tillhör deras hushåll skall åtnjuta samma möjligheter till repatriering vid en internationell krissituation som tillförsäkras diplomatiska företrädare enligt Wienkonventionen.

5. Punkterna 1-4 i denna artikel skall gälla för domstolens domare även sedan deras ämbets tid har gått ut om de fortsätter att fullgöra sina uppgifter i enlighet med artikel 36.10 i stadgan.

6. Löner, arvoden och förmåner som betalas till domarna, åklagaren, de biträdande åklagarna och registratorn av domstolen skall vara befriade från beskattning. Om någon form av beskattning grundas på hemvist, skall den tid under vilken domarna, åklagaren, de biträdande åklagarna och registratorn befinner sig i en avtalsstat för att fullgöra sina uppgifter inte anses vara bosättningsperioder med avseende på beskattning. Avtalsstaterna får ta dessa löner, arvoden och förmåner i beaktande vid beräkning av skattebelopp som skall gälla för deras inkomster från andra källor.

7. Avtalsstaterna skall inte vara skyldiga att från inkomstskatt undanta pensioner eller livräntor som utbetalas till tidigare domare, åklagare, registratorer eller personer som är beroende av dem.

Artikel 16
Biträdande registrator, personal i åklagarens kansli och
registratorskontorets personal

1. Biträdande registrator, personal i åklagarens kansli och registratorskontorets personal skall åtnjuta sådana privilegier, immuniteter och förmåner som erfordras för ett självständigt fullgörande av sina uppgifter. De skall åtnjuta

a) immunitet mot anhållande eller annat frihetsberövande till sin person och beslag av sitt personliga resgods,

b) immunitet mot alla former av rättsliga förfaranden med avseende på muntliga och skriftliga uttalanden de har gjort och alla åtgärder de har vidtagit i tjänsten; immuniteten skall bestå även sedan de har upphört att vara anställda i domstolen,

c) okränkbarhet för alla officiella papper och handlingar oavsett form samt material,

d) befrielse från skatt på löner, arvoden och förmåner som betalats till dem av domstolen; avtalsstaterna får ta dessa löner, arvoden och förmåner i beaktande vid beräkning av skattebelopp som skall gälla för deras inkomster från andra källor,

e) befrielse från nationell tjänsteplikt,

f) befrielse från invandringsrestriktioner och registrering av utlänningar, vilket även skall gälla de familjemedlemmar som tillhör deras hushåll,

g) befrielse från genomsökning av personligt resgods om det inte finns välgrundad anledning att anta att resgodset innehåller föremål som inte får införas eller utföras enligt den berörda avtalsstatens lag eller är underkastade denna stats karantänsföreskrifter; i sådant fall skall genomsökningen verkställas i närvaro av den berörda tjänstemannen,

h) samma privilegier med avseende på lättnader i fråga om valuta och växling som beviljas tjänstemän i motsvarande ställning som tillhör diplomatiska beskickningar i den berörda avtalsstaten i fråga,

i) samma möjligheter till repatriering vid en internationell krissituation som tillförsäkras diplomatiska företrädare enligt Wienkonventionen, vilket även skall gälla de familjemedlemmar som tillhör deras hushåll,

j) rätt att med befrielse från tullavgifter och skatter - utom betalning för lämnade tjänster - införa bohag och tillhörigheter när de först tillträder sin befattning i den berörda avtalsstaten och att med befrielse från tullavgifter och skatter återutföra dem till det land där de är stadigvarande bosatta.

2. Avtalsstaterna skall inte vara skyldiga att från inkomstskatt befria pensioner eller livräntor som betalas till tidigare biträdande registratorer, personal i åklagarens kansli, registratorskontorets personal eller personer som är beroende av dem.

Artikel 17

Lokalanställd personal som inte på annat sätt omfattas av avtalet

Personal som anställs lokalt av domstolen och som inte på annat sätt täcks av avtalet skall åtnjuta immunitet mot rättsliga förfaranden med avseende på muntliga och skriftliga uttalanden de gjort och alla åtgärder de vidtagit i tjänsten för domstolen. Immuniteten skall bestå även sedan deras anställning vid domstolen har upphört med avseende på åtgärder som vidtagits för domstolen. Under sin anställning skall de även åtnjuta sådana andra förmåner som erfordras för ett självständigt fullgörande av sina uppgifter för domstolen.

Artikel 18

Försvare och personer som biträder försvaret

1. Försvare skall åtnjuta följande privilegier, immuniteter och förmåner i den utsträckning det erfordras för ett självständigt fullgörande av sina uppgifter, innefattande tid för resor i samband med fullgörandet av sina uppgifter, under förutsättning att ett sådant intyg uppvisas som avses i punkt 2 i denna artikel:

a) immunitet mot anhållande eller annat frihetsberövande till sin person och beslag av sitt personliga resgods,

b) immunitet mot alla former av rättsliga förfaranden med avseende på muntliga och skriftliga uttalanden som gjorts och alla åtgärder som vidtagits i tjänsten. Immuniteten skall bestå även sedan försvaren har upphört att fullgöra sina uppgifter,

c) okränkbarhet för alla papper och handlingar oavsett form samt material som hänför sig till försvarens uppgifter,

d) rätt att ta emot och sända papper och handlingar oavsett form för kommunikation vid fullgörandet av uppgifter såsom försvare,

e) befrielse från invandringsrestriktioner och registrering av utläningar,

f) befrielse från genomsökning av personligt resgods om det inte finns välgrundad anledning att anta att det innehåller föremål som inte får införas eller utföras enligt den berörda avtalsstatens lag eller är underkastade denna stats karantänsföreskrifter. I sådant fall skall genomsökningen verkställas i närvaro av den berörda försvaren,

g) samma privilegier med avseende på lättnader i fråga om valuta och växling som beviljas ombud för utländska regeringar på tillfälliga officiella uppdrag,

h) samma möjligheter till repatriering vid en internationell krissituation som tillförsäkras diplomatiska företrädare enligt Wienkonventionen.

2. Vid tillsättning av försvarare i enlighet med stadgan, bevis- och förfarandereglerna samt domstolens reglemente skall försvararen förses med ett intyg undertecknat av registratören för den period som fordras för fullgörandet av hans eller hennes uppgifter. Detta intyg skall återkallas om fullmakten eller förordnandet upphör före utgången av intygets giltighetstid.

3. Om någon form av beskattning grundas på hemvist, skall den tid under vilken försvarare befinner sig i en avtalsstat för att fullgöra sina uppgifter inte anses vara bosättningsperioder.

4. Bestämmelserna i denna artikel skall äga motsvarande tillämpning för personer som biträder försvaret i enlighet med artikel 22 i bevis- och förfarandereglerna.

Artikel 19 **Vittnen**

1. Vittnen skall åtnjuta följande privilegier, immuniteter och förmåner i den utsträckning som erfordras för deras deltagande inför domstolen i syfte att avge vittnesmål, innefattande tid för resor i samband med deras uppträdande inför domstolen, under förutsättning att ett sådant intyg uppvisas som avses i punkt 2 i denna artikel:

a) immunitet mot anhållande eller annat frihetsberövande till sin person,

b) utan att det skall inkräkta på bestämmelsen i underpunkt d nedan, immunitet mot beslag av personligt resgod, om det inte finns välgrundad anledning att anta att resgodset innehåller föremål som inte får införas eller utföras enligt den berörda avtalsstatens lag eller är underkastade denna stats karantänsföreskrifter,

c) immunitet mot alla former av rättsliga förfaranden med avseende på muntliga och skriftliga uttalanden de gjort och alla åtgärder de vidtagit vid vittnesmål. Immuniteten skall bestå även sedan vittnet har uppträtt inför domstolen och avgivit vittnesmål inför denna,

d) okränkbarhet för alla papper och handlingar oavsett form samt material som hänför sig till deras vittnesmål,

e) rätt att ta emot och sända papper och handlingar oavsett form för att kommunicera med domstolen och försvaret i samband med deras vittnesmål,

f) befrielse från invandringsrestriktioner och registrering av utlännningar vid resor i samband med deras vittnesmål,

g) samma möjligheter till repatriering vid en internationell krissituation som tillförsäkras diplomatiska företrädare enligt Wienkonventionen.

2. Vittnen som åtnjuter privilegier, immuniteter och förmåner som avses i punkt 1 i denna artikel skall av domstolen förses med ett dokument som intygar att deras närvaro krävs av domstolen och anger den tid som fordras för deras närvaro.

Artikel 20

Brottsoffer

1. Brottsoffer som deltar i förfarandena i enlighet med reglerna 89 - 91 i bevis- och förfarandereglererna skall åtnjuta följande privilegier, immuniteter och förmåner i den utsträckning som erfordras för deras uppträdande inför domstolen, innefattande tid för resor i samband därmed, under förutsättning att ett sådant intyg uppvisas som avses i punkt 2 i denna artikel:

a) immunitet mot anhållande eller annat frihetsberövande till sin person,

b) immunitet mot beslag av personligt resgods, om det inte finns välgrundad anledning att anta att det innehåller föremål som inte får införas eller utföras enligt den berörda avtalsstatens lag eller är underkastade denna stats karantänsföreskrifter,

c) immunitet mot alla former av rättsliga förfaranden med avseende på muntliga och skriftliga uttalanden de gjort och alla åtgärder de vidtagit vid deras uppträdande inför domstolen. Immuniteten skall bestå även sedan de har uppträtt inför domstolen,

d) befrielse från invandringsrestriktioner och registrering av utlännningar vid resor till och från domstolen för deras uppträdande inför denna.

2. Brottsoffer som deltar i förfarandena i enlighet med reglerna 89 - 91 i bevis- och förfarandereglererna som åtnjuter de privilegier, immuniteter och förmåner som avses i punkt 1 i denna artikel skall av domstolen förses med ett dokument som intygar deras deltagande i domstolens förfaranden och anger tiden för deras deltagande.

Artikel 21

Sakkunniga

1. Sakkunniga som utför uppdrag för domstolen skall åtnjuta följande privilegier, immuniteter och förmåner i den utsträckning som erfordras för ett självständigt fullgörande av sina uppdrag, innefattande tid för

resor i samband därmed, under förutsättning att ett sådant intyg uppvisas som avses i punkt 2 i denna artikel:

a) immunitet mot anhållande eller annat frihetsberövande till sin person och beslag av sitt personliga resgods,

b) immunitet mot alla former av rättsliga förfaranden med avseende på muntliga och skriftliga uttalanden de gjort och alla åtgärder de vidtagit vid fullgörande av sina uppdrag för domstolen. Immuniteten skall bestå även sedan de har fullgjort sina uppdrag,

c) okränkbarhet för alla papper och handlingar oavsett form samt material som gäller deras uppdrag för domstolen,

d) rätt att ta emot och sända papper och handlingar oavsett form samt material som gäller deras uppdrag för domstolen med kurir eller i slutna försändelser för att kommunicera med domstolen,

e) befrielse från inspektion av personligt resgods, om det inte finns välgrundad anledning att anta att resgodset innehåller föremål som inte får införas eller utföras enligt den berörda avtalsstatens lag eller är underkastade denna stats karantänsföreskrifter. I sådant fall skall genomsökningen verkställas i närvaro av berörd sakkunnig,

f) samma privilegier med avseende på lätnader ifråga om valuta och växling som beviljas ombud för utländska regeringar på tillfälliga officiella uppdrag,

g) samma möjligheter till repatriering vid en internationell krissituation som tillförsäkras diplomatiska företrädare enligt Wienkonventionen,

h) befrielse från invandringsrestriktioner och registrering av utlänningar med avseende på deras uppdrag som det anges i ett sådant dokument som avses i punkt 2 i denna artikel.

2. Sakkunniga som åtnjuter privilegier, immuniteter och förmåner som avses i punkt 1 i denna artikel skall av domstolen förses med ett dokument som intygar att de utför uppdrag för domstolen och anger den tid som deras uppdrag varar.

Artikel 22

Andra personer som kallas att närvara vid domstolens säte

1. Andra personer som kallas att närvara vid domstolens säte skall i den utsträckning som erfordras för deras närvaro där, innefattande tid som används till resor i samband därmed, åtnjuta sådana privilegier, immuniteter och förmåner som avses i artikel 20.1 a - d, under förutsättning att ett sådant intyg uppvisas som avses i punkt 2 i denna artikel.

2. Andra personer som kallas att närvara vid domstolens säte skall av domstolen förses med ett dokument som intygar att deras närvaro krävs vid domstolens säte och anger den tid som fordras för deras närvaro.

Artikel 23 **Medborgare och varaktigt bosatta personer**

Vid undertecknandet, ratificeringen, godtagandet, godkännandet eller anslutningen får en stat förklara att,

a) utan att det skall inkräkta på bestämmelserna i artikel 15.6 och artikel 16.1 d, en person som avses i artiklarna 15, 16, 18, 19 och 21 i den avtalsstat där han eller hon är medborgare eller har varaktigt hemvist skall åtnjuta endast följande privilegier och immuniteter i den utsträckning som erfordras för ett självständigt fullgörande av sina uppgifter eller sitt uppträdande eller sitt vittnesmål inför domstolen:

- i) immunitet mot anhållande eller annat frihetsberövande till sin person,
- ii) immunitet mot alla former av rättsliga förfaranden med avseende på muntliga och skriftliga uttalanden som gjorts och alla åtgärder som vidtagits av vederbörande vid fullgörande av hans eller hennes uppgifter för domstolen eller under hans eller hennes uppträdande eller vittnesmål. Immuniteten skall bestå även efter det att vederbörande har upphört att fullgöra sina uppgifter för domstolen eller sedan han eller hon har uppträtt eller avgivit sitt vittnesmål inför denna,
- iii) okränkbarhet för alla papper och handlingar oavsett form samt material som gäller fullgörandet av hans eller hennes uppgifter för domstolen eller uppträdande eller vittnesmål inför denna,
- iv) rätt att ta emot och sända papper i vilken form som helst för att kommunicera med domstolen och, för en person som avses i artikel 19, med sin försvarare i anslutning till hans eller hennes vittnesmål.

b) En person som avses i artiklarna 20 och 22 skall, inom den avtalsstats territorium där han eller hon är medborgare eller har varaktigt hemvist, åtnjuta endast följande privilegier och immuniteter i den utsträckning det erfordras för hans eller hennes uppträdande inför domstolen:

- i) immunitet mot anhållande eller annat frihetsberövande till sin person,
- ii) immunitet mot rättsliga förfaranden med avseende på muntliga och skriftliga uttalanden som gjorts och alla åtgärder som vidtagits av vederbörande vid hans eller hennes uppträdande

inför domstolen. Immuniteten skall bestå även efter det att vederbörande har uppträtt inför domstolen.

Artikel 24

Samarbete med avtalsstaternas myndigheter

1. Domstolen skall alltid samarbeta med de behöriga myndigheterna i avtalsstaterna för att underlätta tillämpningen av deras lagar och förebygga missbruk med avseende på privilegier, immuniteter och förmåner som avses i detta avtal.

2. Utan att det skall inkräkta på deras privilegier och immuniteter är det alla de personers skyldighet som åtnjuter privilegier och immuniteter enligt detta avtal att följa lagarna och bestämmelserna i de avtalsstater vilkas territorier de uppehåller sig inom eller passerar för domstolens räkning. De är också skyldiga att inte blanda sig i dessa staters interna angelägenheter.

Artikel 25

Hävande av privilegier och immuniteter som avses i artiklarna 13 och 14

Privilegier och immuniteter som avses i artiklarna 13 och 14 beviljas inte ombud för stater och mellanstatliga organisationer som en personlig förmån för dem själva utan för att trygga att deras uppgifter i anslutning till verksamheten i församlingen, dess underorgan och domstolen fullgörs självständigt. Därför har staterna inte bara rätt utan även skyldighet att häva privilegierna och immuniteterna för sina ombud i varje fall där privilegierna och immuniteterna, enligt dessa staters uppfattning, skulle hindra rättvisans gång och kan hävas utan skada för de syften för vilka de har beviljats. Stater som inte är parter i detta avtal och mellanstatliga organisationer beviljas sådana privilegier och immuniteter som avses i artiklarna 13 och 14, förutsatt att de åtar sig samma skyldigheter i fråga om hävande.

Artikel 26

Hävande av privilegier och immuniteter som avses i artiklarna 15 - 22

1. Privilegier och immuniteter som avses i artiklarna 15 - 22 beviljas för rättskipningens skull och inte som en personlig förmån för de berörda personerna. Sådana privilegier och immuniteter får hävas i enlighet med artikel 48.5 i stadgan och bestämmelserna i denna artikel och det föreligger skyldighet att göra så i varje särskilt fall där de skulle hindra rättvisans gång och kan hävas utan skada för de syften för vilka de har beviljats.

2. Privilegierna och immuniteterna kan hävas på följande sätt:

a) För en domare eller åklagaren: av en absolut majoritet av domarna.

- b) För registratorn: av presidiet.
- c) För biträdande åklagare och personal i åklagarens kansli: av åklagaren.
- d) För den biträdande registratorn och registratorskontorets personal: av registratorn.
- e) För personer som avses i artikel 17: av chefen för det domstolsorgan som anställer sådan personal.
- f) För försvarare och personer som biträder försvaret: av presidiet.
- g) För vittnen och brottsoffer: av presidiet.
- h) För sakkunniga: av chefen för det domstolsorgan som tillsätter dem.
- i) För andra personer som är kallade att närvara vid domstolens säte: av presidiet.

Artikel 27 **Sociala förmåner**

Från den dag då domstolen upprättar ett socialförsäkringssystem skall de personer som avses i artiklarna 15 - 17 vara befriade från alla obligatoriska bidrag till nationella socialförsäkringssystem med avseende på tjänster som tillhandahålls domstolen.

Artikel 28 **Meddelanden**

Registratorn skall periodiskt informera alla avtalsstaterna om kategorier av och namn på domarna, åklagaren, de biträdande åklagarna, registratorn, den biträdande registratorn, personalen i åklagarens kansli och personalen i registratorskontoret samt de försvarare för vilka avtalets bestämmelser gäller. Registratorn skall också meddela alla avtalsstaterna ändringar av dessa personers status.

Artikel 29 **Laissez-passer**

Avtalsstaterna skall som giltigt resedokument erkänna och godta Förenta nationernas *laissez-passer* och resedokument utfärdade av domstolen till domarna, åklagaren, de biträdande åklagarna, registratorn, den biträdande registratorn, personalen i åklagarens kansli samt personalen i registratorskontoret.

Artikel 30

Viseringar

Ansökningar om visering eller inrese- och utresetillstånd - i den mån sådana fordras - från alla som är innehavare av Förenta nationernas *laissez-passer* eller resedokument utfärdade av domstolen, samt från personer som avses i artiklarna 18 - 22 som är innehavare av intyg utfärdade av domstolen som bekräftar att de reser för domstolens räkning, skall av avtalsstaterna behandlas så snabbt som möjligt och beviljas avgiftsfritt.

Artikel 31

Lösning av tvister med tredje man

Utan att det skall inkräkta på församlingens behörighet och skyldigheter enligt stadgan, skall domstolen vidta åtgärder för att på lämpligt sätt lösa

a) tvister som uppkommer till följd av avtal och andra tvister av civilrättslig karaktär i vilka domstolen är part och

b) tvister som berör personer som avses i avtalet, vilka på grund av sin officiella ställning eller sina uppgifter med anknytning till domstolen åtnjuter immunitet, i den mån immuniteten inte har hävts.

Artikel 32

Lösning av tvister om tolkningen eller tillämpningen av avtalet

1. Alla tvister som uppkommer med anledning av tolkningen eller tillämpningen av avtalet mellan två eller flera avtalsstater eller mellan domstolen och en avtalsstat skall lösas genom samråd, förhandling eller på annat överenskommet sätt.

2. Om tvisten inte kan lösas enligt punkt 1 inom tre månader efter en skriftlig framställning från någon av de tvistande, skall den på begäran av någon av dem hänskjutas till en skiljedomstol enligt det förfarande som anges i punkterna 3 - 6.

3. Skiljedomstolen skall bestå av tre ledamöter, varav en skall tillsättas av vardera parten i tvisten och den tredje, som skall vara skiljedomstolens ordförande, av de båda förstnämnda ledamöterna. Om någon av parterna inte har tillsatt sin ledamot inom två månader från det att den andra parten utsåg sin, får den sistnämnda parten uppmana presidenten i Internationella domstolen att verkställa tillsättningen. Om de två första ledamöterna inte kan enas om tillsättningen av skiljedomstolens ordförande inom två månader efter det att de har tillsatts, får endera parten uppmana presidenten i Internationella domstolen att tillsätta en ordförande.

4. Om parterna i en tvist inte avtalar annat, skall skiljedomstolen fastställa sin egen arbetsordning och kostnaderna skall bäras av de tvistande så som skiljedomstolen bestämmer.

5. Skiljedomstolen, som skall fatta sina beslut med en majoritet av rösterna, skall fatta beslut om tvisten på grundval av bestämmelserna i detta avtal och tillämpliga regler i internationell rätt. Skiljedomstolens beslut skall vara slutgiltigt och bindande för de tvistande.

6. Skiljedomstolens beslut skall meddelas de tvistande samt registratorn och generalsekreteraren.

Artikel 33

Tillämpning av avtalet

Föreliggande avtal skall inte inkräkta på tillämpliga folkrättsliga regler, däribland den internationella humanitarrätten.

Artikel 34

Undertecknade, ratificering, godtagande, godkännande och anslutning

1. Detta avtal skall stå öppet för undertecknande av alla stater från den 10 september 2002 till den 30 juni 2004 vid Förenta nationernas högkvarter i New York.

2. Avtalet skall ratificeras, godtas eller godkännas av signatärstaterna. Ratifikations-, godtagande- och godkännandeinstrument skall deponeras hos generalsekreteraren.

3. Avtalet skall förbli öppet för anslutning av alla stater. Anslutningsinstrumenten skall deponeras hos generalsekreteraren.

Artikel 35

Ikraftträdande

1. Avtalet träder i kraft 30 dagar efter dagen för deponering hos generalsekreteraren av det tionde ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet.

2. För varje stat som ratificerar, godtar, godkänner eller ansluter sig till avtalet efter deponeringen av det tionde ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrumentet skall det träda i kraft den trettionde dagen efter dagen för deponering hos generalsekreteraren av denna stats ratifikations-, godtagande-, godkännande- eller anslutningsinstrument.

Artikel 36 **Ändringar**

1. En avtalsstat får genom ett skriftligt meddelande till församlingens sekretariat föreslå ändringar i avtalet. Sekretariatet skall delge sådana meddelanden till alla avtalsstater och församlingens byrå med begäran att avtalsstaterna meddelar sekretariatet om de är för att hålla en granskningskonferens med avtalsstaterna för att ta ställning till ändringsförslaget.

2. Om en majoritet av avtalsstaterna inom tre månader från dagen för församlingssekretariatets delgivning meddelar sekretariatet att de är för att hålla en granskningskonferens, skall sekretariatet underrätta församlingens byrå i syfte att sammankalla en sådan konferens i samband med nästkommande ordinarie eller särskilda församlingsmöte.

3. Antagande av en ändring om vilken konsensus inte kan uppnås skall kräva två tredjedels majoritet av närvarande och röstande avtalsstater, under förutsättning att en majoritet av avtalsstaterna är närvarande.

4. Församlingens byrå skall omedelbart underrätta generalsekreteraren om ändringar som har antagits av avtalsstaterna vid en granskningskonferens. Generalsekreteraren skall till alla avtalsstater och signatärstater delge ändringar som har antagits vid en granskningskonferens.

5. En ändring skall träda i kraft för de avtalsstater som har ratificerat eller godtagit ändringen 60 dagar efter det att två tredjedelar av de stater som var avtalsstater dagen för antagandet av ändringen har deponerat sina ratifikations- eller godtagandeinstrumentet hos generalsekreteraren.

6. För en avtalsstat som ratificerar eller godtar en ändring efter deponeringen av det nödvändiga antalet ratifikations- eller godtagandeinstrument skall ändringen träda i kraft den sextionde dagen efter dagen för deponeringen av dess ratifikations- eller godtagandeinstrument.

7. En stat som blir part i avtalet efter ikraftträdandet av en ändring i enlighet med punkt 5 skall, i avsaknad av uttryck för annan avsikt av den staten,

a) anses vara part i avtalet med denna ändring och

b) anses vara part i det oförändrade avtalet i förhållande till en avtalsstat som inte är bunden av ändringen.

Artikel 37

Uppsägning

1. En avtalsstat får säga upp detta avtal genom en skriftlig notifikation till generalsekreteraren. Uppsägningen träder i kraft ett år efter dagen för mottagandet av notifikationen, om inte ett senare datum anges i denna.

2. Uppsägningen skall inte på något sätt inverka på någon avtalsstats skyldighet att uppfylla varje åtagande i detta avtal som den, oberoende av avtalet, skulle vara bunden av enligt folkrätten.

Artikel 38

Depositarie

Generalsekreteraren skall vara depositarie för detta avtal.

Artikel 39

Giltiga texter

Originalen till detta avtal, vars arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska texter är lika giltiga, skall deponeras hos generalsekreteraren.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigade, undertecknat detta avtal.